

FOR
Freedom
AND
Justice...

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032

AMERICAN IN SPIRIT
FOR IN LANGUAGE ONLY

AMERIŠKA DOMOVINA

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 155

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 14, 1973

LETO. LXXV. — VOL. LXXV

V državni jetnišnici Lucasville nevarno vre

V novi državni jetnišnici Ohia je položaj napet in pride lahko do upora, trdi okrajni sodnik Bernard Friedman.

CLEVELAND, O. — Gov. J. Gilligan je naprosil okrajnega sodnika Friedmana in člane Ohio Citizens' Task Force on Corrections, naj prouče razmere v državni jetnišnici v Lucasville v južnem delu države, ki je bila šele letos odprta. Njena gradnja in oprema je stala Ohio 32 milijonov dolarjev.

Sodnik B. Friedman je po pregledu jetnišnice dejal, da bi te jetnišnice "ne smeli nikdar graditi". Zgrajena je za 1600 jetnikov, ko je bilo ugotovljeno, da je mogoče uspešno voditi take ustanove z le največ 600 jetniki. Kaj naj zdaj počno s tisoč jetniškimi celicami? je vprašal sodnik.

Težave ima jetnišnica z najemom sposobnega osebja. V naselju Lucasville ni ničesar, kar bi vabilo poklicnega človeka, da bi se naselil tam s svojo družino. Tako so večji del osebja prevzeli iz stare jetnišnice v Columbus, z njim pa je prišel v novo jetnišnico tudi stari, "ne-mogoci duh".

Ti ljudje so iz stare šole, ki so prepričani, da je najboljši postopek z jetniki trda kazen, ki naj zlomi njihovega duha. Komisijer B. C. Cooper skuša položaj urediti in staro osebje prevzgojiti, pri čemer pa je naletel na trd odpor. Tako so jetnikom po ustrelnosti v juniju in nato po ustrelnosti dveh stražnikov pobrali vso obleko in jih nage zaprli v celice. Šele, ko je prišla komisija na ogled razmer, so jim vrnilli hlače.

Sodnik Friedman je dejal, da je za kaznovanje jetnikov, toda to naj bo v meji človečnosti in spoštovanja človekove osebe. Odločno je zanimal govorice, da hoče komisija ustvariti v jetnišnici "ozračje country-cluba".

Sodnik B. Friedman je označil položaj v jetnišnici Lucasville za "zelo resen", zato bo v najkrajšem času sestavil poročilo o razmerah tam in ga izročil guv. Gilliganu. Guverner naj bi bil po sodnikovih besedah zelo zaskrbljen zaradi položaja v jetnišnici in bo storil vse, da prepreči izbruh upora.

Andrej Sinjavski v Parizu

PARIZ, Fr. — Znani ruski pisatelj Andrej Sinjavski, ki je bil od leta 1966 do 1971 v ječi zaradi svojih spisov, ki so bili delno objavljeni v tujini in jih je sovjetski režim označil za sovražne ZSSR, je prišel sem, kjer bo predaval na Sorbonni. Sovjetska zveza se je odločila svojih državljanov, ki nasprotujejo komunističnemu sistemu, znebiti ali jih izolirati na kakršenkoli način. Tako je nekaterim, ki so bili v tujini, enostavno vzela potni list ter jim s tem zaprla vrata nazaj domov.

Vremenski prerok

Večina oblačno z možnostjo neviht. Najvišja temperatura okoli 78.

Novi grobovi

Frank Platzar
Včeraj jutraj je umrl 76 let stari Frank Platzar s 31600 Eddy Road, Willoughby Hills, rojen v Lokvah v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA leta 1912, mož Helen, roj. Bele, oče Franka Placar, Mary Kinzel, Edwarda, Emila in Alice Placar, stari oče Franka in Thomasa, prastari oče Lise. V Evropi je zapustil enega brata. Pokojnik je bil zaposlen kot delavec do svoje upokojitve pri Ostendorf-Morris Co. Bil je član SNPJ št. 5 in Kluba slovenskih upokojevcov v Euclidu. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 9.30 na pokopališče Vernih druž s Chardon Rd. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob 7.

Mary Vidmar
V nedeljo je umrla v Belmore Manor 77 let stara Mary Vidmar s 1233 E. 60 St., roj. Perko v Clevelandu, vdova po pok. Antonu. Bila je članica ZSZ št. 29, SZŠ št. 25, ADZ št. 4 in The Macabees 493-L. Pogreb bo v četrtek ob 9.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položena nocoj ob 7.

Margaret Brancel
V nedeljo je nenadno umrla v Tampi v Floridi 25 let stara Margaret Brancel iz Bainbridge, Ohio, hčerka Ann, roj. Glinsek in pok. Rudolpha, sestra Monice Tutin (Tampa, Fla.), Donne Littman, Susan (Tampa, Fla.), Rudolpha, Barbara in Ann Marie. Rojena je bila v Clevelandu in zaposlena kot blagajničarka v Zayre's Department Store. Bila je članica ADZ št. 4 in KS-KJ št. 226. Pogreb bo v četrtek ob 8.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 9., nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo sanjs v sredo od 3. popoldne do 9. zvečer.

Joseph Birtic
V Mt. Sinai bolnišnici je umrl v nedeljo Joseph Birtic, star 84 let, s 7707 Lockyear Avenue, rojen na Dobrovi pri Ljubljani, od koder je prišel v ZDA l. 1907. mož Nettie, roj. Koprivec, oče Stanleyja P., Edwarda L. (Baltimore, Md.), brat pok. Luke in pok. Mihaela Suhadolc, zaposlen do upokojitve pred 17 leti pri American Steel & Wire Co. Bil je član SNPJ št. 12. Pogreb bo v četrtek ob 8.45 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St., v cerkev sv. Frančiška ob 9.30, nato na Kalvarijo pod vodstvom Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob 7.

Louis A. Schmitt
V nedeljo je umrl na svojem domu na 1100 E. 74 St. 91 let stari Louis A. Schmitt, rojen v Clevelandu, vdovec po pok. Theresi, roj. Landgraf, oče Cecelije, Josepha, pok. Anthonyja, 2-krat stari oče, 8-krat prastari oče, brat pokojnih Minnie, Alberta, Edwarda in Johna. Pokojnik je bil zaposlen do svoje upokojitve l. 1944 pri American Steel & Wire Co. Bil je član Kat. borštarnarjev št. 1343. Pogreb je danes dopoldne ob 11.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Frančiška opoldne, nato na Kalvarijo.

Frank Onoszko
Pretekli petek je umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 79 let stari Frank Onoszko s 5350 St. Clair Avenue, mož Antoinette, roj. Adamovich, brat Johna (Rusija). Pogreb je danes ob 9. iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Kalvarijo.

Faza 4 prinesla nova povišanja visokih cen

Cene so v zadnjem letu tako rastle, da je postalo to prva skrb vsega prebivalstva dežele. Ko je včeraj nastopila faza 4 nadzora cen in je konec zamrznitve teh, je napovedan nov njihov skok.
WASHINGTON, D.C. — Včeraj je bil konec zamrznitve cen, ki jo je predsednik Nixon oklical v juniju, pa jo delno že ukinil pretekli mesec. Zamrznjene so ostale le cene govedine, gasonina in olja za ogrev, vse ostale pa so sedaj le nadzorovane v okviru faze 4.

Manjša podjetja lahko cene svojih produktov povišajo takoj, večja pa morajo nameravnopovišanje najprej javiti Svetu za življenjske stroške, nato pa počakati 30 dni na uvedbo novih cen, če Svet te ne odkloni.

Družbe smejo povišati cene svojih izdelkov le v meji dejanskega povečanja stroškov njihove produkcije, in smejo pa k temu dodati še povečanje svojega dobička.

Nadzor nad cenami opravlja Internal Revenue Service, ki je v ta namen najel 1000 novih uslužbencev.

Faza 4 omejuje tudi plače. Te naj bi ne rastle preko povprečja 5.5% letno in 0.7% robnih koristi. V preteklih mesecih so se unije kar precej držale tega vodila. Kako bo v bodoče, če bodo cene vsega rastle tako, kot so v prvi polovici leta, je drugo vprašanje.

Klici na pomoč neslana šala?

CHILLI, N.M. — Državni policijski načelnik Martin Virgil je napovedal, da bodo iskanje "Larryja", ki naj bi bil v prevrnjenem tovornjaku ranjen poleg mrtvega očeta od preteklega torka, omejili, ker ni izključeno, da nekdo oblasti s temi klici samo "vleče", da nesreče dejansko sploh ni bilo!

Robert N. James

V nedeljo je umrl na svojem domu 56 let stari Robert N. James s 6013 St. Clair Avenue, brat pok. Johna, roj. v Kansas Cityju, Kan., lastnik Pastime Billiards Store na istem naslovu. Pogreb bo v četrtek ob 1. popoldne iz Golubovega pogrebnega zavoda na 4703 Superior Avenue pod vodstvom Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob 7.

Turčija je izpustila 4 zaprte Amerikance

ANTIOCH, Tur. — Sodišče je odobrilo položitev jamstva za 4 izmed 6 Amerikank, ki so bile priete v zvezi s tihotapljenjem hašiša. Vseh šest je pridobil za načrt mlad Amerikanec, ki je hotel z njihovo pomočjo v treh malih busih pripeljati mamillo iz Turčije v Muenchen na Nemškem.

Mlada dekleta so se dala pridobiti za tvegano podjetje in ni dosti mislila na nevarnost, bolj so jim bile všeč dogodivščine, ki so jih pričakovale. Te so bile manj prijetne, ko jih je turška policija prestregla in našla pri njih 200 funtov hašiša.

Vsi so morali v ječo, fant in njegovih 6 spremljevalk. Fant je priznal takoj, da je bil on organizator in se prizadeval, da bi položaj svojih spremljevalk olajšal, pa mu ni uspelo. Od 10. decembra lani so bile v tukajšnjiječi. Sodnik je zdaj dovolil štirim odhod, ko so položile jamstvo. Vse so na poti domov. Fanta in preostali dve dekleti čaka po vsem sodeči težka obsodba z več leti ječe.

Libija odkupila 51% Occidental Petroleum

Libija je kupila od Occidental Petroleum družbe 51% lastništva njenih petrolejskih vrelcev in s tem dobila te pod svoj nadzor, pa pustila ameriški družbi odkup načrpanega olja.

LOS ANGELES, Kalif. — Occidental Petroleum Corporation je objavila v nedeljo, da ji je Libija plačala 135 milijonov dolarjev za 51% njene lastnine in tako postala odločujoči lastnik oljnih vrelcev družbe. Objava je sledila vesti, da je Libija družbo nacionalizirala.

Zastopnik Occidentala je dejal, da je bila pogodba o prodaji podpisana koncem tedna v Tripoliju in da je Libija tudi že kupnino izplačala. Tako je Libian National Oil prevzela upravo obrata, Occidental pa bo lahko kupila vse olje, ki ga bodo načrpali iz vrelcev, ki so bili doslej njena izključna last.

Occidental bo kljub temu, da ima le še 49% lastništva, uživala v glavnem iste pravice, ko so določene v prvotni pogodbi. Načelnik Occidental Petroleum Armmand Hammer naj bi bil izjavil, da je bila kupna cena "za družbo sprejemljiva".

DOSLEJ IZKOPANIH 27 TRUPEL MLADIH FANTOV

Od pretekle srede so oblasti izkopale v okolici Houstona 27 trupel mladih fantov, ki naj bi jih pomorila po spolni zlorabi in mučenju trojica 33 let stari Dean A. Corll, 17 let stari Henley in 18 let stari David O. Brooks. Henley je zadnji nedeljo ustrelil Corlla, ko naj bi bil ta grozil umoriti njega. Doslej je to največji množični umor v ZDA.

HOUSTON, Tex. — Včeraj so izkopal štiri nova trupla mladih fantov, ki jih je zvaljala k sebi skupina treh homoseksualcev pod vodstvom 33 let starega Corlla, kot je to dejal zasliševalcem Henley, ki je pomor razkril, in jih po mučenju pomorila. Nekatere so zakopali kar v tla lope za spravljanje čolna, ki jo je imel v najemu Corll, četudi ni imel nobenega čolna. Druge so zakopali na raznih krajih ob morski obali, kjer je morje s peskom zakrilo sledove. Henley je dejal, da ga je hotel Corll zadnje sredo umoriti, ko so si prišli nekaj navzkriž, ker je on pripeljal s seboj neko dekle. Henley je Corlla prehitel in ga ustrelil, nato pa vso reč javil policiji.

Tekom zasliševanj je vedno bolj prihajala na dan strašna zgodba skupine, ki je zvaljala mlade fante, jih izrabljala za spolne orgije, nato pa jih pomorila in zakopala na raznih krajih. Svojim žrtvam so najprej dali mamillo, da niso bile prisiljene in se niso bile sposobne upirati. Večino naj bi bili pred umorom še na razne načine mučili.

Skupino naj bi vodil, kot je policiji pravil 17 let stari Henley, ki je pred dvema leti zapustil šolo, 33 let stari Dean A. Corll, v njej pa je bil poleg Henleyja še 18 let stari David O. Brooks, ki je prav tako zapustil šolo in šel svoj pot. Brooks naj bi se bil seznanil s Corllom pred nekako tremi leti Henley pa pred dvema. Kot fanta, ki sta priznala sodelovanje pri spolnih orgijah, mučenjih in umorih, pripovedujeta, naj bi bil Corll sem že preje, predno sta se mu ona pridružila sam vršil te zločine. Zato je težko dognati, koliko žrtev ima ta skupina dejansko na vesti. Doslej so izkopali na treh različnih krajih 27 trupel mladih ljudi. Več!

Libijska poročevalska služba pripominja, da libijska vlada preudarja nacionalizacijo tudi ostalih ameriških oljnih družb v Libiji.

numa so že tako razpadla, da ni mogoče ugotoviti, kdo so umorjeni.

Policijski načelnik v Houstonu Herman Short je včeraj brnil policijo, ki jo starši pomorjenih, pa tudi del javnosti obtožuje, da se je premalo menila za iskanje pogrešanih. Načelnik je dejal, da je vsako leto prijavljenih kot pogrešanih na tisoče oseb, lani jih je bilo preko 5.200! Policija nima dovolj ljudi, da bi vse te prijave točneje raziskala in poskušala pogrešane izslediti.

Henley in Brooks sta v ječi in policija je napovedala, da jih bo danes obtožila množičnega pomora.

Doslej je bil znan kot največji množični umor oni v Kaliforniji, ki so ga odkrili leta 1971. Izkopali so 25 trupel farmarskih delavcev, ki jih je najemal Juan Corona in bil tudi obsojen zaradi njihovega umora.

Množični pomor v Teksasu je zaprepastil vso deželo in ljudje se sprašujejo, kako je to mogoče, kako, da niso bile moritve preje odkrite in zločinci prijeti?

Če hočemo priti do bridke resnice, moramo preiskavo raztegniti na ozadje, na ameriško sedanjost, na njeno življenje, na njeno poudarjanje spolnosti in vseh področjih, v oglaševanju, v časopisju, v filmih in ne nazadnje na samem TV. ki vse to prinaša v naše domove in zastruplja mlade ljudi, ki jih nihče ne pouči o temeljnih moralnih zakonih in smotru življenja!

Obresti za posojila v ZDA porastle na 9.25%

NEW YORK, N.Y. — Inflacija je pognala v prvih treh mesecih cene v ZDA navzgor v letnem povprečju 7.9% in jih žene dalje v približno enakem razmerju. Vlada sicer napoveduje postopno popuščanje pritiska na cene, pa ji za enkrat nihče ne verjame.

Kot rastejo cene blaga, rastejo cene denarja. Nekaj večjih bank je koncem tedna povišalo obrestno mero za svoje najboljše stranke na 9.25% in vse kaže, da jim bodo sledile druge, v kolikor jim že niso.

Federal Reserve Board je povišal obrestno mero za svoja posojila bankam od 7% na 7.5%. Zakladni tajnik G. Shultz je dejal, da bodo višje obresti nekaj ohladile prevroče gospodarstvo in to je dobro.

Sen. Jacob K. Javits dobil posebno stražo

WASHINGTON, D.C. — Sen. Jacob K. Javits, republikanec iz New Yorka, je rodom Jud in zato tudi glavni zagovornik judovskih koristi v ZDA in drugod. Razumljivo, da ga imajo zato Arabci na piki.

Ko so zadnjič arabski teroristi ubili tu izraelskega diplomata Yosefa Alona, so zvezne oblasti odredile posebno stražo za sen. J. K. Javitsa.

Iz Clevelanda in okolice

V Holy Family Home — Rojak Stane Lužar je na bolniškem okrevanju v Holy Family Home, soba 121, 6707 State Road, Parma, Ohio 44134. Obiski so dovoljeni dnevni 2:30-4:30 p.m., ob večerih pa v torek in četrtek od 7:30-8:30.

Potniško letalo se razlelelo nad Španijo

LA CORUNA, Šp. — Potniško letalo Caravelle Španske letalske družbe je včeraj eksplodiralo v zraku in se razbilo, ko je treščilo na zemljo. Vseh 79 potnikov in 6 članov posadke je bilo mrtvih.

Do nesreče je prišlo, ko se je letalo pripravljalo tu na pristane, je dejal zastopnik letališča.

Letalo je bilo na letu iz Madrida ter je treščilo na zemljo pri vasi Montrove, 4 milje od letališča La Coruna. Gasilci in reševalci, ki so prihitali na kraj nesreče, so našli goreče razbitine, raztresene po večjem prostoru.

Nesreča se je zgodila v slabem vremenu, ko je bilo nad letališčem več plasti oblakov. La Coruna je eno izmed treh letališč v severozahodni Španiji, kjer ga poleg domačinov uporabljajo veliko tudi tuji obiskovalci.

Želje potrošnikov za znižanje cen brez upa

NEW YORK, N.Y. — Louis Harris je povprašal ljudi, kaj sodijo o rastocih cenah in o fazi 4 nadzora nad njimi. V razmerju 74:16 so povprašani izrazili željo po znižanju cen gorilina in nato o njihovih zamrznitvi, v razmerju 76:16 so se izjavili za znižanje cen hrane in nato za njeno zamrznitev na nižji ravni.

V Kongresu in v zvezni vladi kakemu zniževanju cen z vladnimi ukrepi niso naklonjeni. Prepričani so, da bi tak ukrep ne bil koristen in da bi privedel kvečjemu do pomanjkanja blaga, ki bi mu bila na ta način umetno znižana in zamrznjena cena.

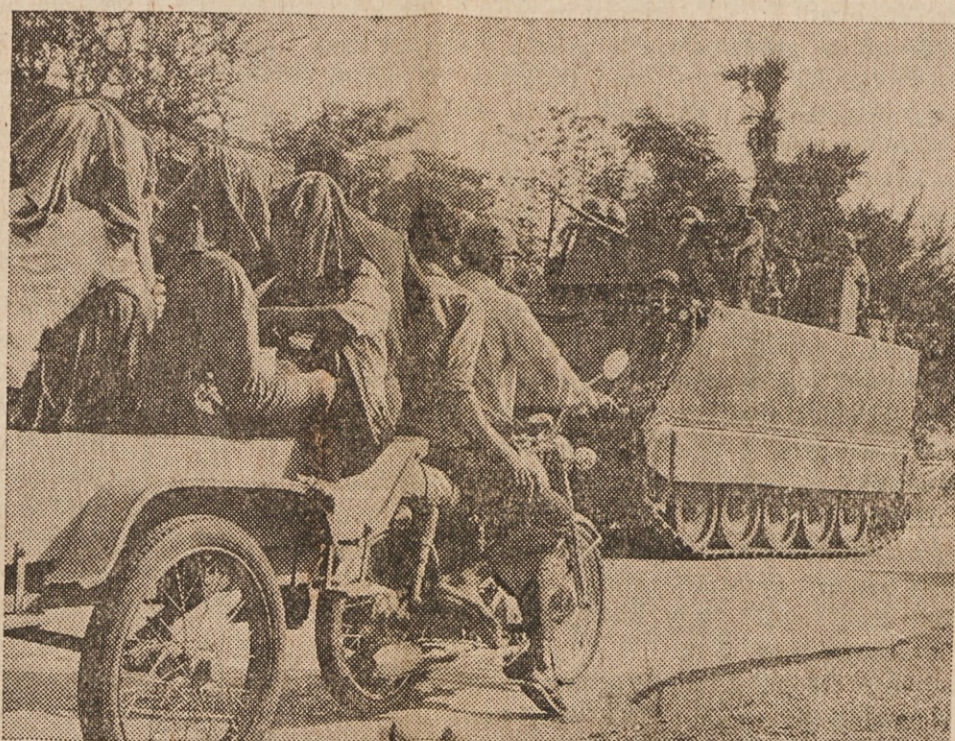
Pri takem položaju je očitno, da bodo želje potrošnikov po znižanju cen vsaj za enkrat ostale želje. Na znižanje je možno računati le, kadar bi se spremenil položaj na trgu in bi bila ponudba blaga večja od povpraševanja. Za kaj takega trenutno ni izgledov.

Mednarodne družbe pod nadzor držav

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.— Poročilo ZN, objavljeno koncem tedna, pravi, da javnost ni več voljna trpeti delovanje velikih mednarodnih družb, med njimi veliko ameriških, ki uporabljajo svoja sredstva po mili volji brez in mimo nadzora vlad.

Poročilo predlaga, da je treba najti način za nadzor nad temi družbami od strani vlad držav, v katerih delujejo.

Odgovor na to bo iskala skupina strokovnjakov, 20 iz ZDA, 18 pa iz drugih držav, na zaslišanju, ki se bodo začela 4. septembra v New Yorku v okviru ZN.

SREČANJE — Ko se prebivalci umikajo iz izpostavljenih naselij proti glavnemu mestu Kambodže Phnom Penhu, srečujejo vojaške enote, ki gredo sovražniku naproti. Položaj v Kambodži je negotov in bodočnost vladnih sil je zelo dvomljiva.

VESTI

IZ SLOVENIJE

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months
Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 155 Tuesday, Aug. 14, 1973

Spet nova ustava v Jugoslaviji

Število družbenih in gospodarskih kriz v komunistični Jugoslaviji je sorazmerno s številom jugoslovanskih ustav.

Doslej je jugoslovanska komunistična partija štirikrat spremenila ali zamenjala državno ustavo. Prva ustava je bila vpovstavljena pred 27 leti, se pravi leta 1946, in je bila skoro dobesedna kopija takratne Stalinove sovjetske ustave. Nato so ustavo prilagajali nastajajočim razmeram, ki jih partija dejansko ni mogla obvladati, dasi je trdila, da jih ona vodi. Komunisti dvajsetega stoletja namreč še vedno sanjajo o nezadržnosti razvoja človeške družbe, kakor jih je pred poldrugim stoletjem naučil nemški jud Marx. Mednje spada tudi jugoslovanski partijec Edvard Kardelj, po rodu Slovenec.

Novim družbenim okoliščinam, se pravi novim krizam v jugoslovanski partiji sami, so sledile nove jugoslovanske ustave. In ker se komunistična Jugoslavija, se pravi jugoslovanska komunistična partija, sedaj nahaja v novi družbeno-gospodarski krizi (lansko in predlansko leto je ves svet opazoval trhllost jugoslovanskega komunističnega sistema, ki se ohranja zaradi sovjetskega zaledja), se je jugoslovanski partijec Edvard Kardelj odločil spet sestaviti novo ustavo.

Nova ustava je že peta v zadnjih sedemindvajsetih letih, se pravi povprečno vsakih pet let ena. Toda tokrat se je Kardelj odločil za temeljito spremembo. Meni, da z amandmaji ali prilagoditvami ne bo "dohitel časa" in je zato prepričan Tita, da je treba izdelati povsem novo ustavo, "do dna spremeniti sestavo uprave javnega življenja".

Šestdesetletni teoretik jugoslovanskega komunizma Kardelj, ki ugotavlja, da sistem "samoupravljanja" ne prinaša sadov, ki si jih je v svojih iluzijah zamislil Kardelj, še vsemogočnost partije se je začela v tem sistemu resno majati — si je zato sedaj izumil novo vrsto ljudskih predstavnikov, s katerimi namerava napolniti kongresno dvorano v beograskem parlamentu, ki naj partijskemu vodstvu spet seveda samo kima.

V Beograd bodo po novi ustavi prihajali "delegati", ki naj bi bili predstavniki delavskega razreda, "ki dela in proizvaja." Delavski "delegati" bodo sedeli v vseh političnih in upravnih organih države, od najnižjih, preko republikanskih parlamentov do parlamenta v Beogradu. Ti "delegati" naj bi — tako Kardeljeva teorija — "vsakokrat, ko bo potrebno, zapustili tovarne ali pisarne in odšli razpravljati in reševati splošne politične probleme."

Po novi ustavi, ki jo pripravlja Kardelj, bosta v Beogradu dve zbornici: prva, "Svet republik in pokrajin" bo "zagotavljala enakost med šestimi federalnimi republikami in dvema avtonomnima pokrajinama. Druga, "Svet delegacij", bo sestavljena iz delegatov delavskih skupnosti. Bo prav za prav politična zbornica, ker bodo vsi zakoni morali skozi ta "Svet delegacij".

Kardelj je tudi ugotovil in z njim drugi partijski veljaki, da je lažje neovirano vladati nad narodi Jugoslavije, če sedi na vrhu manj partijeve. Zato namerava predsedstvo republike od sedanjih 22 članov skritiči na devet, enega na vsako republiko ali pokrajino ter enega predstavnika jugoslovanske komunistične partije. Tako Kardelj postavlja komunistično partijo samo direktno v ustavo, kar se dogaja kot absolutna novost v današnjem komunističnem bloku.

Seveda je samo po sebi umljivo, da bodo vsi člani nove vladne devetorice partijski, kar pomeni, da bo partija kljub novi ustavi ostala še vedno edino odločilna politična sila v državi.

Ustave v komunističnih državah nimajo istega pomena kot v svobodnih, kjer predstavljajo vrhovni zakon. Res so ustave vrhovni zakon tudi v komunističnih državah, toda to je le na papirju, kajti vrhovni zakon je volja in beseda glavnega komunističnega vodstva, pa naj je to Politbiro ali pa kak poseameznik, ki si je pridobil prvo in odločilno besedo, kot je to bil Stalin v Sovjetski zvezi in je Tito v Jugoslaviji.

Ustava in državna ureditev nista pomembni, ker je vsa oblast v rokah partije. Tako ni nikogar vznemirjala v prvi ustavi pravica republik do odcepa iz Zvezne republike. Kdor bi se za kak tak predlog postavil, bi partija z njim naglo obračunala.

Nekaj poslancev si je pred par leti v Ljubljani domisljalo, da imajo res pravico svobodnega odločanja in glasovanja, pa jim je partija kmalu pokazala, da je bila to le njihova domisljaja. To se je godilo v času, ko so rekli, da "partija le vodi, ne pa ukazuje". Sedaj zopet trdo ukazuje.

Edvard Kardelj lahko zato mirno sestavlja novo ustavo in volivni zbori lahko razpravljajo o njej, v kolikor nimajo drugega posla. Vsi se pri tem zavedajo, da je to brez-

plodno delo in prazna tlaka partiji, ki hoče ustvarjati v javnosti videz "ljudske demokracije".

BESEDA IZ NARODA

Gospodinjki klub SND v Lorainu bo obhajal 50-letnico obstoja

LORAIN, O. — SND je bil ustanovljen 5. avgusta 1923. Članice se bodo zato zbrale in proslavile zlati - 50-letni jubilej ob stanka pri skupni večerji in zabavi, kar bo 29. avgusta ob 6. uri zvečer.

Njih prvi odbor je bil sledeči: Agnes (Lešnak) Ursic, predsednica; Agnes Mejak, podpredsednica; Vida Kumse, tajnica; Mary Gradisek, zapisnikarica; Mary Primožič, blagajničarka.

Sedanji odbor in članice so sklenile, da se tudi one hočejo spominjati veselih in težkih dogodkov v 50-letnem delovanju Gospodinjkega kluba. Gospodinjki klub SND je še na istem stališču, le treba je, da mlajše članice nadomestijo starejše, kar bi pripomoglo do več aktivnosti v korist in skupen napredek. Priglasite se pri odboru ali vsaki članici. Nadaljuje te njih delo še vsaj za nadaljnjih 25 let. Prvo je, da ste slovenskega rodu in potem rojeni Amerikanci. Na oboje ste lahko ponosni. Treba je le, da starši dajo spodbudo mladim materam in dekletom. Za nadaljnji obstoj slovenstva v Ameriki je treba nekaj žrtvovati in pomagati. V skupnem, složnem delu bomo dočkali praznovanja še lepših jubilejev Slovenskega Narodnega Doma.

Sedanje uradnice Gospodinjkega kluba so sledeče: Rose Skapin, predsednica; Angie Zgonc, podpredsednica; Angela Kozjan, tajnica; Fanny Jevce, blagajničarka; Sofie Pogačar, zapisnikarica; Mary Losevics, nadzornica; Martha Semon, nadzornica in poročevalka.

Sledeče prve članice ob ustanovitvi Gospodinjkega kluba SND še bodo z nami praznovali zlati jubilej ustanovitve: Agnes Jancar, Vida Kumse, Mary (Pavlovic) Klinar, Angela Kozjan, Matilda Strukel.

Ne glej samo, kaj boš prejel, kar boš od srca dal — bo Tvoje plačilo!

Vaša dela za slovenski narod bodo vedno ostala zabeležena v zgodovini našega ljudstva.

Na svidenju na proslavi 50-letnice in še mnogo veselega napredka za Slovenski Narodni Dom!

Vida Kumse

Savani iz New Yorka se oglašajo

NEW YORK, N.Y. — Savani v New Yorku z veseljem sporočamo, da imamo letos kar štiri graduante. Marjana Jenko, Janeza Babnika, Janeza Ravnikarja in Lucijo Yelsevar.

Marjana Jenko je graduirala s St. Vincent's School of Nursing, službo pa je nastopila v St. Vincent's Hospital. Studija ni končala le z odliko, ampak je bila tudi prva v svojem letniku. Za ta uspeh so ji dali priznanje šola, Ameriška zdravniška zveza in Zveza bolničark. Poleg redne službe namerava v jeseni nadaljevati študije na C.W. Post College of Long Island University.

Lucija Yelsevar je bila prva med 600 graduanti na Washington Irving High School. Dobila je šest nagrad, pa ne bomo naštevati vsake posebej. Omenimo le, da je bilo med njimi tudi priznanje mestnih očetov. Z odličnjaki iz drugih šol je bila objavljena v mestno hišo, kjer ji je dal Percy Sutton, predsednik Manhattana, posebno odlikovanje. Za nadaljevanje študija si je izbrala Hunter College.

Janez Babnik je graduiral z Long Island High School, študije pa bo nadaljeval na Queens College. O Janezovih uspehih na atletskem polju smo že enkrat pisali v Odmevih. Radi bi povedali še to, da si je v zadnjem letu priboril prvenstvo New Yorka v teku na 2 milj, v Cross Country (5 milj) pa, je prvak vzhodnega dela Amerike. V šoli so ga izbrali za najboljšega atleta (Most Valuable Player). Odlikoval se je seveda tudi kot študent. O tem pričajo štipendije, ki jih je dobil na Ohio State University in na Princeton University in sprejem na Queens College.

Janez Ravnikar je bil odličniak na Bishop Loughlin Memorial High School. Za nadaljevanje študija si je izbral Brooklyn Polytechnic Institute. Rad bi postal gradbeni inženir. BIP in Pratt Institute sta mu dala štipendije, sprejet pa je bil tudi na City College. Janeza pa ne poznamo le kot dobrega študenta, ampak tudi kot dobrega odbojkaša. Upamo si trditi, da če ni že, bo pa kmalu postal najboljši slovenski aktivni odbojkaš v Ameriki.

Za zaključek pa bi radi pojasnili še to, da da mesto New York posebno priznanje študentom, ki v mestu z odliko končajo high school. Sprejmejo jih kot redne študente na mestno univerzo, katere sestavni deli so City College, Brooklyn College, Queens College, Hunter College, Baruch College, Lehman College in še drugi. Študij na teh šolah je za prebivalce mesta solnne prost, sprejeti so pa le odličnjaki.

Na graduante smo vsi ponosni in se z njihovimi starši veselimo in jim želimo še nadaljnjih uspehov. Iskrene čestitke vsem štirim.

Savanom in prijateljem po Ameriki in Kanadi pa kličemo "NA SVIDENJE" v Lemontu na 16. letni konvenciji SAVE 31. avgusta, 1., 2. in 3. septembra 1973!

Savani

Dopis z "Otoka"

ABERDARE-GLAM, Vel. Brit. — Verjetno mnogi že mislijo, da Slovencev sploh ni več tu na "Otoku", pa hvala Bogu, še gibljemo in dihamo, čeprav se v Ameriški Domovini bolj redko oglašamo.

Število nas starih se manjša, ko drug za drugim odhajamo v deželo večnosti. Tam se pa njih število množi in krepi iz dneva v dan.

15. decembra lani je na Krki pri Žužemberku umrl 70 let stari Vinko Slana. Nad 20 let je delal in bival v Bicestru pri Oxfordu in pred 5 leti odšel učitvati leta pokoja v domači kraj. Lani pred Božičem je odsel učitvati lepši večni delopust k Bogu. Pokojni Vinko je kljub slabemu zdravju bil vedno dobre volje, vesel Dolenjec, zvest Bogu in narodu. L. 1944 sva prišla skupaj pri domobrancih v Trstu, nato pa naju je pot življenja vodila po raznih krajih sončne Primorske in od tam v tuji, daljni svet.

18. marca letos je v Bradfordu umrla gospa Ida Kalinowsky, rojena v Ljubljani, pozneje poročena s Poljakom. Pred leti je resno zbolela vsled raka, a se kmalu dobro pozdravila in nad 10 let ni čutila nobenih težkoč. Naenkrat je pa kal boleznij z vso silo butnila na dan in v treh mesecih končala življenje. Pogreb je bil 22. marca iz cerkve sv. Jožefa. Pokojna zapušča moža in dva sinova.

V Londonu na univerzitetni kliniki je 9. aprila vsled krvnega raka umrl 45 let stari Jer-man Saša iz Ljubljane. Kot mlad fant, študent je prišel leta 1947 sem za delom in se hitro znašel na potu življenja. Bil je dolgo časa zastopnik potovalne agencije "Wings", nazadnje pa svetovalec za finančna vprašanja. Ustvaril si je lep domek in družinico in sredi največje aktivnosti ga je Bog poklical k Sebi. Zapušča ženo in dva sinova. Pokojni je prva leta po vojski živel v Eboliiju, južna Italija, in prav lepo govoril v juliju 1946 pri pogrebu akademika-umetnika g. Debeljaka Ludvika, rodom iz Zamosteca pri Sodražici — v rojstnem kraju umetnika Gorseta. Pokojni Saša je bil tudi pisateljski talent in res škoda prerane smrti takih mož.

Vsi pokojni rojaki naj v miru božjem počivajo in nekoč dožive svojo srečno, veselo Veliko noč!

Umrla sta letos tudi dva velika Slovenca, gg. general Andrej in dr. Basaj Jože. To je slehernemu bralcu Ameriške Domovine dobro poznano. Piscu teh vrstic sta bila pokojna dobro poznana in ko bo več časa, bom o teh dveh možeh kaj več napisal.

Drugače je radi zdravja med rojaki kar zadovoljivo. Polagoma prihajajo leta in s temi posledice det preteklosti in ni čuda, da se potem pojavljajo slučajni bolezni in smrti.

Vsak pogovor se začne tudi o vremenu. Letos je kar ugodno in lepo. Marec je bil zelo lep. Noči in jutra prav zimsko hladna, čez dan pa zopet toplo. Izredno lepo je bilo 19. marca, na praznik sv. Jožefa in na Cveto nedeljo, 15. aprila. Velika noč, čeprav pozna, je bila pa zelo hladna in deževna, vsaj tu na jugu. Maj, junij in sedaj, ko to pišem, prve dni v juliju, pa izredno lepo in toplo, kar je redkost za te kraje. Dežja je ravno toliko, da ni preveč suho, pa vendar že v več krajih "Otoka" tožijo radi suše. Letina kar dobro obeta.

Veliko noč smo kar lepo praznovali. Ves postni čas je ob sobotah nas obiskoval po naselbinah g. župnik msgr. Kunstelj in pripravljal naše duše za Veliko noč. Na Veliki teden so bili blagoslovi velikonočnih jedil v več krajih — prve dni seveda še vse v surovem stanju — na Veliko soboto pa že kuhano ali pečeno. Na Veliki petek so bili ob 3h popoldne obredi in križev pot v slovenščini v kapeli šolskih sester v Rochdale in kljub slabemu vremenu je bila kapela polna naših ljudi.

Obredi Velike sobote in prva vstajenska sv. maša v našem jeziku je bila v cerkvi gostoljubnih Ukrajincev v Bedfordu. Obredi so se začeli na Veliko soboto ob 11h zvečer in končali na velikonočno jutro ob 1h. Na Veliko noč čez dan je naša maša odpadla vsled praznovanja Ukrajincev Cvete nedelje. Imeli smo Slovenci na Veliko noč slovesno sv. mašo ob 5h popoldne v "Našem domu" v Londonu in kljub skrajno slabemu vremenu je bilo zelo lepo število rojakov pri tej maši. Na Veliko noč je v "Našem domu" opravil blagoslov jedil jezuit p. Lang, Čeh po rodu in velik prijatelj Slovencev. Ostali rojaki so pa preživeli Veliko noč na svojih domovih, stanovanjih in se udeležili obredov Velikega tedna v krajevnih katoliških cerkvah. Je pa značilno in lepo tu. Ves postni čas in pri vseh obredih Velikega tedna so cerkve polne naroda in vse gre k sv. obožavlju. Posebno na Veliko nedeljo so cerkve in obhajilne mize naravnost oblegane. Izredno lepi so novi obredi Velike sobote, kateri se običajno začno opolnoči in vsi so lepo združeni s sv. mašo. Temu se pridruži še krst otrok in odraslih in vse to privede vsako leto več ljudi k tej lepi in najbolj pomembni po-

Komunistično ravnanje z nadškofofom

Zagrebski nadškofof dr. Kuha-rić je hotel v Italijo na sestanek škofov. Ko je prišel na obmejno postajo, so jugoslovanske oblasti do natančnosti preiskale vso njegovo prtljago, otipavali so ga po vsem telesu, nato pa ga začeli slaciti, čemur se je nadškofof uprl.

Ugovarjal je proti takemu ravnanju s katoliškim nadškofofom ter se s protestom obrnil nazaj v Zagreb.

Nova Gorica ima najboljše šole

Novogoriška šola se je v minulem šolskem letu uvrstila med najboljše izobraževalne ustanove v Sloveniji. V obdobju 1972-73 se je v njej šolalo 1339 učencev. Vendar položaj za naprej ni tako razveseljiv.

Za prihodnje šolsko leto (1973-74) je že morala odkloniti

božnosti — liturgiji cerkvenega leta in bo časoma toliko naroda kakor na Sveti večer pri polnočnici. Seveda zavisi tudi od župnika fare in faranov samih, kako pripravijo, da se vse lepo opravi, da je potem Bogu in vernikom všeč. Seveda lepe vstajenske procesije, velikonočne pesmi in pritrkavanja, kakršnega smo bili vajeni doma, tajna ne pozna, toda v duhovnem oziru je pa tudi tujina zelo bogata. Ko človek po takih lepih slovesnostih stopi iz cerkve v slovensko hišo, v kateri ob praznikih veje povsod stari, lepi krščanski duh in tudi iz kuhinje prihajajo na mizo praznična jedila in vse v dobrem razpoloženju, potem občuti košček domovine in veselja.

Za Veliko noč je prišel med nas na 3-mesečni oddih misijonjski brat-jezuit France Pregelj s Cola nad Vipavo, kateri že nad 10 let deluje med črnimi brati v Rodeziji. Imenovani je pred vstopom v jezuitski red delal najprej kot rudar, potem kot tovarniški delavec v več krajih te dežele. Marsikaj veselega in žalostnega ve povedati o razmerah v Afriki. Naj agilnega in požrtvovalnega misijonarja spremlja Bog na vseh težkih potih in delih v vinogradu Gospodovem!

V nedeljo, 29. julija, smo imeli v Bedfordu ponovitev nove maše, katero je opravil jezuit p. Stanko Rozman iz Kovarja pri Trziču. Novomašnik je bil pred 5 leti v Bedfordu pri gostoljubnih Rehbergerjevih nad 3 mesece, da se je za silo priučil angleščine, nato odšel kot bogoslovec na pomoč p. Kokalju v Zambijo, od tam pa v jezuitski zavod v Toronto, Kanada, kjer je končal bogoslovne študije. Letos na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, ga je v Ljubljani nadškofof Pogačnik z drugimi 27 novomašniki ljubljanske škofije posvetil za duhovnika. Naslednjo nedeljo je v domači cerkvi Kovor pri Trziču zapel novomašno "Glorio" in pred odhodom v Kanado ponovil novo mašo še med nami in nam podelil novomašni blagoslov. Naj božji blagoslov obilno rosi nad njim in ga obilno podpira na njegovi težki duhovniški poti!

V soboto, 8. junija, je v Cardiffu razstavljal svoja umetniška — lesorezna dela naš rojak g. Tone Mikuž s Črnega vrha nad Idrijo, kateri živi tu nad 25 let. Dela so predstavljala razne motive iz Slovenije in ostalih predelov Jugoslavije. Npr. Slovenski ples, Makedonski ples, Žančice, Oranje, Slovenska svatba td. Dela si je ogledalo veliko domačinov in vse hvalilo mojstra. Vrlemu rojaku vsa čast in priznanje!

(Konec sledi)

Peter Selak

vpis doslej 30 učencem, ker bi sicer morala uvesti še tretjo imeno. Šola bo ukinila tudi oba oddelka za podaljšano bivanje učencev.

Živalski vrt v Ljubljani

Živalski vrt slovenske prestolnice se lahko v letošnjem letu pohvali z rekordnim obiskom. V prvih šestih mesecih ga je obiskalo 70.000 ljudi. Absolutni rekord v obisku pa so dosegli meseca maja, ko so sprejeli 29.993 obiskovalcev, to je več kot kdajkoli prej.

Zlati veliko zanimanje za ogled živalskega vrta je med mladino, saj ne mine dan, da ga ne bi obiskala kaka šolska skupina.

Bled za tujce

Slovensko časopisje zadnje čase vedno pogosteje ugotavlja stalež turizma na Bledu. Iz zele knjige v turističnem društvu na Bledu se namreč lahko razbere, da število domačih gostov naglo narašča — v odstotkih kar za 35%.

Zato so v "naskoku" vseh vrst tujih turistov, kar pomeni, da postaja Bled vse bolj turistično središče za tiste, ki imajo "globoke žepe in tudi debele denarce", kot je zapisal M. Kunšič v ljubljanskem "Delu". Računajo, da bo kljub temu letos Bled podrl vse rekorde v obisku.

Vino ni hrana

Tako so odločili poslanci v gospodarski zbornici Slovenije, kjer so doslej šteli vino v "kmetijsko-živilske proizvode".

Živahnost na Brniku

Potniški promet na brniškem letališču je letos za okoli 40% večji, kot je bil lani. Povprečno sprejme letališče dnevno okoli 1500 potnikov. Močno je porastel tudi tovarni promet, kar za 75% je večji od lanskega. Vsak dan imajo na letališču 10 do 15 pristankov in prav toliko vzletov. Pritožujejo se nad neurjevnimi in slabimi avtobusnimi zvezami letališča z Ljubljano.

Zdravilna topla voda v Tuhijski dolini

Devet km od Kamnika v Tuhijski dolino je na desni strani ceste, nekaj 100 metrov od goštilne "Pri Čibru" topel izvir z zdravilno, atomsko vodo. Sedaj teče ta izvir še v Nevljico in dalje v Bistrico, toda Kamničani imajo načrte za uporabo tega izvira za zdravilišče in počitek. Za enkrat le še ne vedo, kje bi naj za to dobili potreben denar.

Sodelovanje tovarn

Tovarni Veriga in Iskra Otok bosta ustanovili novo delovno organizacijo. Nova tovarna bo zgrajena poleg Verige, organizacijsko pa bo povezana z Iskro. Proizvodni program termostatov in druge regulacijske tehnike bodo prevzeli od Iskre. Za Verigo bo nova dejavnost koristna, ker sedanega proizvodnega programa ne more povečati. Predvidevajo, da bo delo steklo prihodnje leto.

Kanalizacija Sežane

V tem kraju so se že pričela dela pri gradnji kanalizacijske mreže mesta. Prva faza je že v teku in bo končana letošnjega oktobra. Stroški za ta prvi del znašajo tri milijone dinarjev in so v glavnem sredstva namenjena komunalni ureditvi mesta in iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

Naravno razvodje meja

Mejo med Montano in Idahom tvori razvodje med Atlantikom in Pacifikom, ki se vleče sicer tudi skozi Wyoming, Colorado in New Mexico.

KANADSKA DOMOVINA

Mi nimamo načela topilnega lonca, mi preje priznavamo načelo mozaika

TORONTO, Ont. — Predsednik pokrajinske vlade Ontaria ni mogel osebno na proslavo 14. slovenskega dne pretekli mesec, poslal pa mu je svoj pozdrav in najboljše želje. Te je prinesel pokrajinski poslanec Nicholas G. Leluk.

V svojem nagovoru se je zavabil g. Otmarju Mauserju da podaljša o Slovenceh v Kanadi, posebno v Torontu, kjer imajo svojo faro na Manning Avenue in svoj Narodni dom na Pape Avenue. Dejal je, da je to nekaj nenavadnega za narodnostno skupino, ki je prišla v Kanado v glavnem leta 1948 in ki ima sedaj v Torontu okoli 15.000 pripadnikov. Pohvalil je slovensko podjetnost in delež Slovenov pri gradnji Kanade in njene kulture.

Kanada je različna od svoje sosede na jugu, je dejal zastopnik predsednika pokrajinske vlade, v tem, da ne pozna načela o topilnem loncu, ki naj vse prišelke, pripadnike drugih narodov in kultur, pretopi v skupno ameriški narod in skupno, enovito kulturo. Kanada daje prednost načelu mozaika, ko kulture posameznih narodnostnih skupin tvorijo skupno kanadsko kulturo, polno pestrosti in različnosti. Nobenemu narod, nobeni narodnosti v Kanadi se ni treba odreči svoji preteklosti, svojim izročilom, svoji

Obiskovalka iz Slovenije o 14. slovenskem dnevu

TORONTO, Ont. — 14. slovenski dan, kateri se je vršil na letošnjo sredo, 29. julija, je naredil name nad vse ugoden vtis.

Sem na obisku v Kanadi in kar začudila sem se, ko sem čula za Slovenski dan.

V moje veliko presenečenje se je nabralo okoli 3000 ljudi na lepih pristavi, katera je baje last slovenskih cerkva v Kanadi.

Pri prvem sem videla pisateljico Karlo Mauserja, ki ga še tudi nisimo pozabili v domovini, ko je imel glavni govor. Na žalost še nisem čitala njegovega najboljšega dela "Ljudje pod bicem", ker je pri nas nezaščiten.

Zelo pestro so nastopili telovadci in telovadkinje na bradljah in na tleh. V belih uniformah so izvajali gladke vaje na bradlji, med njimi je bil tudi iz. F. Grmek, kot sem slišala, ki je telovadil že včasih kot mladec na Stadionu v Ljubljani, kjer sem tudi sama nastopala, še kot mlado deklo. Izgleda, da je še vedno dober kot nekoč, ko je bil mladinski prvak Slovenije. Medtem ko se moška telovadba ni dosti spremenila, so dekleta izvajala vse nekaj drugega kot včasih na Stadionu.

Na bradlji so delala plovne skoke, raznoške nazaj in tudi izvinke, kar je precej težje, kot je bilo včasih moderno. Posebno dekletki, predstavljeni kot Veropolgla, imata še vsa boglastvo. Na tleh, oziroma na tleh, ki so delala vse vrste koles, tudi kolesa skozi most nazaj in naprej in tudi premete nazaj.

Najlepša med vsemi se mi je zdelo akrobatska vaja po metu in modrih uniformah so izvajala težke fizične in baletne vaje.

Folklorna skupina v slovenskih narodnih nošah, čeprav v tleh plesih po 4 in 5 parov skudno, Narodnih plesov smo domašcer navajeni, saj jih veliko študira koreografijo, ampak preprostost slovenske melodije in

kulturi in svojemu jeziku. Kanada želi, da vsaka narodnost svoje posebnosti ohranja in s tem bogati kanadsko kulturo.

Vlada Ontaria je dala pobudo, da se to načelo mozaika čim bolj zadržavi. Pod njenim pokroviteljstvom se je sestel prvi kongres narodnostnih dediščin in ustvaril priložnost za sestanek naših narodnostnih skupin in razpravo o njihovih skupnih zadevah; zaključki teh razpravljani so bili nato predloženi vladi. Na njihovem temelju bo sestavljen poseben odbor različnih narodnostnih skupin, ki bo vzdrževal zvezo z vlado in tej tolmačil njihove želje, predloge in potrebe. Prosvedno ministrstvo je poskrbelo za učenje različnih narodnih jezikov v višjih šolah.

Poslanec N. G. Leluk je dejal, da položaj narodnih skupin posebno dobro razume, ker je sam pripadnik ene izmed njih, saj je njegova družina prišla v Kanado v glavnem leta 1948 in ki ima sedaj v Torontu okoli 15.000 pripadnikov. Pohvalil je slovensko podjetnost in delež Slovenov pri gradnji Kanade in njene kulture. Poslanec N. G. Leluk je dejal, da položaj narodnih skupin posebno dobro razume, ker je sam pripadnik ene izmed njih, saj je njegova družina prišla v Kanado v glavnem leta 1948 in ki ima sedaj v Torontu okoli 15.000 pripadnikov. Pohvalil je slovensko podjetnost in delež Slovenov pri gradnji Kanade in njene kulture. Poslanec N. G. Leluk je dejal, da položaj narodnih skupin posebno dobro razume, ker je sam pripadnik ene izmed njih, saj je njegova družina prišla v Kanado v glavnem leta 1948 in ki ima sedaj v Torontu okoli 15.000 pripadnikov. Pohvalil je slovensko podjetnost in delež Slovenov pri gradnji Kanade in njene kulture.

Ob koncu se je zahvalil g. O. Mauserju in g. P. Markesu za povabilo in za vse podatke, ki sta mu jih dala o Slovenceh in Sloveniji. Vsem skupaj se je zahvalil za njihov delež pri izgradnji Ontaria in vse Kanade.

DOMA IN PO SVETU

"Moj Bog, osem otrok imam, pa ne morem najti nikjer niti perišča moke," je tožila pretekli teden v St. John'su žena, ko je gledala po policah v trgovini, kjer je skoraj vsa hrana izginišla. Vzrok ni bil v tem, da bi v Kanadi ne bilo moke, le v St. John'su je ni bilo, ker so sporniki med krajevnimi delavskimi in železniškimi štrajki omejevali pravočasen in dovoljšen dovoz v to mesto s 100.000 prebivalci. Manjka tudi krompirja, jenske obleke in alkoholnih pijač. Kot povsod, so tudi tu ljudje, ki imajo denar, pograbili vse, kar je bilo na razpolago, ko je prišel v javnost glas, da je dovoz omejen in je treba računati s trenutno stisko.

Zvezna vlada je oskrbela posebne tovorne vlake, ki so že delno pripeljali potrebno hrano in vse drugo.

Predsedniki pokrajinskih vlad so pretekli teden na dvonevni konferenci v Charlottentownu pozvali zvezno vlado v Ottawi, naj v začetku prihodnjega leta skliče posebno konferenco, ki bo obravnavala vprašanje narodne politike o energiji. Poziv Ottawi je poslal načelnik konferenc Alex Campbell, predsednik vlade Prince Edward Is-

landa, glavna pobornika zahteve pa sta bila predsednika vlad Ontaria in Alberte. Ontario je največji potrošnik energije, Alberta pa eden njenih glavnih virov.

Posebno so predsedniki pokrajinskih vlad razpravljali na svoji konferenci tudi o inflaciji in z njo zvezani druginji. Porast cen grocerije v Juliju za 2,2% in porast skupnih življenjskih stroškov za 0,9% je vse iznenadilo. Vsi so se postavili na stališče, da je "nekaj" treba napraviti, nihče pa ni imel nobene jasne misli ali določenega predloga, ker inflacija končno ni samo kanadski pojav, ampak divja povsod po svetu.

Največje težave povzročila inflacija v predelih ob Atlantiku, kjer so dohodki povprečno za skoraj 25% manjši od onih v Ontariu in v zahodnih pokrajinah. Predsednik vlade Nove Scotie Gerald Regan je predložil, naj bi zvezna vlada kako pomagala pokrajinam ob Atlantiku.

Razprava o inflaciji ni bila prvotno na dnevnem redu konference, toda je bila vključena, ko je bilo objavljeno, da so povprečni življenjski stroški v Kanadi porasli od lanskega do letošnjega julija za 7,7%, da je sveže sočivje 40% dražje, kot je bilo pred letom, sveže sadje 33% in govedina 21%.

Objava porasta cen in obseg tega je nekatere tako vznemiril, da so predložili, naj se skliče parlament na izredno zasedanje. Finančni minister John Turner je to v imenu vlade odklonil.

Najbolj se ljudje jeze zaradi drage govedine. Delno je to posledica omejitve cen govedine v ZDA, kjer bo predvidoma ostala v veljavi do 12. septembra. Lastniki goveda, namenjenega za zakol v ZDA, prodajajo tega v Kanado po višjih cenah, kot jih morejo doseči doma. Kanadsko govedo — pa tudi tisto, ki je pripeljano v Kanado iz ZDA vozijo v ZDA, kjer ga lahko prodajajo preko omejenih cen, ker omejitev ne velja za "uvoženo" goveje meso.

Prodaja živine med ZDA in Kanado ter prodaja mesa je svobodna. Običajni je sorazmerno omejena. V zadnjih tednih se je podvojila in celo potrojila in seveda popolnoma zmedla cene. Tako so prišli na misel, da bi omejili trgovino z govedom in govejim mesom na "normalno mero" za čas, dokler je v ZDA v veljavi omejitev cen govedine. Drugi mislijo, da naj bi za ta čas omejili cene govedine tudi v Kanadi.

Ne vlada ne druge stranke v zveznem parlamentu na kažejo vneze za omejitve ali zamrzitev cen po zgledu ZDA, ker so prepričani, da to ne bi bilo uspešno. Vendar se je začela uveljavljati misel, da bi utegnili biti začasen ukrep za govedino korišten. Gre kvocemu za en mesec in nekateri dvomijo, če ima smisel tvegati tak ukrep, ki bi mogel biti kasneje Kanadi škodljiv.

Avstralski ministrski predsednik Whitlam je tekom konferenc britanske Skupnosti narodov v Ottawi napovedal, da bosta Avstralija in Kanada postale "končno" republikni, ni pa povedal kdaj. Za Avstralijo je priznal, da to nemara ne bo za njegovega življenja.

Mož je precej zgovoren in se včasih znebi kakke besede, ki ga nato spravi v zadrego. Tako se je zameril britanskemu predsedniku vlade E. Heathu, ki je de-

jal, da sta na konferenci le "dva konservativca", zastopnika Britanije in Singapura. Heath je v odgovoru ugotovil dejstvo, da je predsed. vlade Singapurja socialist kot Whitlam sam, tega pa je obsodil, ker je kot prvi privlekel na konferenco vodnikov Skupnosti narodov "strankarsko politiko".

Organizacija za hrano in poljedelstvo ZN je objavila, da je organizirala letalski most za prenos živeža v predele Afrike južno od Sahare, kjer je resna nevarnost lakote.

Prosvetni minister James Foster je objavil, da bo univerza v Calgary v Alberti dobila pravno fakulteto. Kdaj bo to, ni povedal, računajo vsekakor, da ne pred jesenjo 1974. Calgary se prizadeva za pravno fakulteto že od leta 1965.

Pravosodnik tajnik ZDA je olašal vselitev ruskih Judov, ki so prišli na Dunaj, pa odklonili vselitev v Izrael, v ZDA. Vse potrebno za selitev teh Judov v ZDA bodo uredili na poslaništvu ZDA v Rimu.

Pokopavanje in sežiganje mrličev je staromodno in razmetavanje, pravi angleški zdravnik dr. S. L. Henderson. Trupla umrlih naj bi z ostalimi odpadki enostavno predelali v umetna gnojila. Mož je šel še korak dalje kot nacisti v drugi svetovni vojni, ki so trupla umrlih in pomorjenih v koncentracijskih taboriščih sežgali in pepel uporabili za gnojenje...

Kanada je v letih po drugi svetovni vojni pomagala prene-

O. Lojze Demšar, S.J.:

MOIPIT

Najlepši spomini, ki me večje preplavali čez široko reko pred hišo. Kar groza me je bila, ko sem tipal ostre zobe tigrove in poskušal ostrino njegovih šap z dolgimi kremplji. Če bi taka pošast samo malo potipala moje kosti, vse bi zmlela v prah. In če bi se ti ostri zobje zasadili v moje grlo...

kar zabeležim me je, četudi je bilo 40 stopinj na soncu. "Filip, jutri grem v Moipit," sem mu oznanil nekega deževnega dne, ko me je prišel obiskat in povedal, da sta dva nova "pogančka" nekrščena otroka — v njegovi hiši. Bomo šli skupaj, se je razveselil. Dve uri hoje nas je drugi dan pripeljal do Raidighija, mesteca ob širokem morskem rokvaju, in tam smo stopili na čoln, ki nas bo popečil v Moipit. Trideset ljudi je bilo na čolnu, večina moški, le nekaj žensk in otrok. Posedli smo po širokih deskah, moški so začeli igrati karte, da se kratkočasijo, ženske so čebljale med seboj, in otroci so pa zaspali. Sonce je neusmiljeno pripekalo z neba, da me je pošteno opeklo, in odsev sončne svetlobe na valovih je bil še hujši, kar glava me je bolela, četudi sem dal na nos črna očala. "Filip, ali je še kaj tigrov v Moipitu," sem ga vprašal. "Seveda jih je dosti, pred enim tednom je eden prišel v vas in skoraj odnesel mojo staro sosedo s seboj." "Kako je pa to bilo, povej mi," sem ga pobaral. Veste kaj, v tem času, ko je deževje in so pragozdi globoko poplavljeni z vodo, tigri prihajajo v vas, kjer napadajo krave in druge domače živali, pa tudi človeka, če ga dobio na poti. In tako je nek tak tiger prišel v našo vas, odnesel več krav ponoči in koz, vsi smo bili v strahu, kaj bo, kdaj bo začel ljudi odnašati. Kje bo napadel, koga bo napadel, in kdaj, poga-

ni so trobili in klicali bogove na pomoč, a mi smo pa vsak dan še en rožni venec zmolili, da nas Marija varuje tega nočnega strahu. In pred enim tednom je zopet prišel. Krave, bivoli in kose so bile v dobro zaprtem hlevu, in jih ni mogel dobiti, pa je šel v prvo odprto hišico, to je bila hiša moje sosede Komole. Mož je bil na reki in lovil ribe z mrežo, v društvu še nekaj mož. Doma je bila ona sama z majhno hčerko Čondro. Pred hišo je skuhala riž in je lonec odložila, pa riž nesla v sobo in pustila vrata odprta. Kar naenkrat se prikaže na vratih bela pošast, tiger, neodločno stoji pri vratih, žena ga zagleda in od strahu kar onemi, ne besedice, ne krika ni mogla iz grla spraviti. Počasi tiger prihaja bliže, hčerka Čondra ga vidi, pa ne ve, kaj je to. Tiger pograbi ženo za roko in jo počasi vleče skozi vrata proti pragozdu. Mati onemi, trda od strahu... odhaja proti gozdu, kamor jo tiger vleče. Mala Čondra pohiti k sosedu: "Kaka (stric), nekaj čudnega moja mama vleče proti gozdu, pojdi pogledat!" In Filip s par sinovi pograbi sekiro in svetilko, pa pohiti proti gozdu. Začnejo vpiti, eden med njimi sproži staro puško, ki se spradač baše, in ob tem zvoku tiger spusti ženo in v par skokih izgine v džungli. Žena se je takoj onesvestila. Odnesejo jo v hišo, roko obvežejo in drugi dan jo odnesejo v bližnje mestece, kjer jo zdravnik dobro obveže in razkuži roko. Pozneje smo tigra ujeli, podili smo ga ob lelem dnevu skozi džunglo, bilo nas je vsaj sto, in se nismo bali, tiger se ni upiral, ampak le bežal proti reki, dokler ga nismo zapodili v globoko blato bo reki in ni mogel ven. Pregloboko se je udrl in obtičal v globokem blatu. Dober strelec je prišel čisto blizu in ga ustrelil, dvakrat, trikrat, pa je še migal. Počakali smo dve uri, da je bil popolnoma miren, in še enkrat je dobil kroglo v glavo, in obležal. Potem smo ga dali iz kože in dobili 100 rupij (okoli 50 dolarjev) od vlade, ker za vsakega takega tigra, ki ljudi napade, vlada je plačala 100 rupij nagrade. Vas, oče, ne bo napadel, bomo varovali noč in dan." Kar malo me je zabeležilo, ko me je vprašal, ali bi se ti ostri zobje zasadili v moje grlo...

Sedaj je Kanada voljna dati pomoč le državam, ki se obvežejo, da bodo to uporabljale za izboljšanje svojega gospodarstva in bo nato mogoče z njimi vzpostaviti redne trgovinske zveze.

Na pomoč v starem smislu more trenutno računati le še Bangladeš, katere predsednik vlade Mujib Rahman je tekom svoje udeležbe na konferenci držav Skupnosti pretekli teden za pomoč v pšenici prosil vsaj za naslednjih pet let po pol milijona ton letno. Koliko pomoči bo dobil, je še vprašanje pogajanj.

(Dalje)

MOIPIT

preplavali čez široko reko pred hišo. Kar groza me je bila, ko sem tipal ostre zobe tigrove in poskušal ostrino njegovih šap z dolgimi kremplji. Če bi taka pošast samo malo potipala moje kosti, vse bi zmlela v prah. In če bi se ti ostri zobje zasadili v moje grlo...

kar zabeležim me je, četudi je bilo 40 stopinj na soncu. "Filip, jutri grem v Moipit," sem mu oznanil nekega deževnega dne, ko me je prišel obiskat in povedal, da sta dva nova "pogančka" nekrščena otroka — v njegovi hiši. Bomo šli skupaj, se je razveselil. Dve uri hoje nas je drugi dan pripeljal do Raidighija, mesteca ob širokem morskem rokvaju, in tam smo stopili na čoln, ki nas bo popečil v Moipit. Trideset ljudi je bilo na čolnu, večina moški, le nekaj žensk in otrok. Posedli smo po širokih deskah, moški so začeli igrati karte, da se kratkočasijo, ženske so čebljale med seboj, in otroci so pa zaspali. Sonce je neusmiljeno pripekalo z neba, da me je pošteno opeklo, in odsev sončne svetlobe na valovih je bil še hujši, kar glava me je bolela, četudi sem dal na nos črna očala. "Filip, ali je še kaj tigrov v Moipitu," sem ga vprašal. "Seveda jih je dosti, pred enim tednom je eden prišel v vas in skoraj odnesel mojo staro sosedo s seboj." "Kako je pa to bilo, povej mi," sem ga pobaral. Veste kaj, v tem času, ko je deževje in so pragozdi globoko poplavljeni z vodo, tigri prihajajo v vas, kjer napadajo krave in druge domače živali, pa tudi človeka, če ga dobio na poti. In tako je nek tak tiger prišel v našo vas, odnesel več krav ponoči in koz, vsi smo bili v strahu, kaj bo, kdaj bo začel ljudi odnašati. Kje bo napadel, koga bo napadel, in kdaj, poga-

(Dalje)

ni so trobili in klicali bogove na pomoč, a mi smo pa vsak dan še en rožni venec zmolili, da nas Marija varuje tega nočnega strahu. In pred enim tednom je zopet prišel. Krave, bivoli in kose so bile v dobro zaprtem hlevu, in jih ni mogel dobiti, pa je šel v prvo odprto hišico, to je bila hiša moje sosede Komole. Mož je bil na reki in lovil ribe z mrežo, v društvu še nekaj mož. Doma je bila ona sama z majhno hčerko Čondro. Pred hišo je skuhala riž in je lonec odložila, pa riž nesla v sobo in pustila vrata odprta. Kar naenkrat se prikaže na vratih bela pošast, tiger, neodločno stoji pri vratih, žena ga zagleda in od strahu kar onemi, ne besedice, ne krika ni mogla iz grla spraviti. Počasi tiger prihaja bliže, hčerka Čondra ga vidi, pa ne ve, kaj je to. Tiger pograbi ženo za roko in jo počasi vleče skozi vrata proti pragozdu. Mati onemi, trda od strahu... odhaja proti gozdu, kamor jo tiger vleče. Mala Čondra pohiti k sosedu: "Kaka (stric), nekaj čudnega moja mama vleče proti gozdu, pojdi pogledat!" In Filip s par sinovi pograbi sekiro in svetilko, pa pohiti proti gozdu. Začnejo vpiti, eden med njimi sproži staro puško, ki se spradač baše, in ob tem zvoku tiger spusti ženo in v par skokih izgine v džungli. Žena se je takoj onesvestila. Odnesejo jo v hišo, roko obvežejo in drugi dan jo odnesejo v bližnje mestece, kjer jo zdravnik dobro obveže in razkuži roko. Pozneje smo tigra ujeli, podili smo ga ob lelem dnevu skozi džunglo, bilo nas je vsaj sto, in se nismo bali, tiger se ni upiral, ampak le bežal proti reki, dokler ga nismo zapodili v globoko blato bo reki in ni mogel ven. Pregloboko se je udrl in obtičal v globokem blatu. Dober strelec je prišel čisto blizu in ga ustrelil, dvakrat, trikrat, pa je še migal. Počakali smo dve uri, da je bil popolnoma miren, in še enkrat je dobil kroglo v glavo, in obležal. Potem smo ga dali iz kože in dobili 100 rupij (okoli 50 dolarjev) od vlade, ker za vsakega takega tigra, ki ljudi napade, vlada je plačala 100 rupij nagrade. Vas, oče, ne bo napadel, bomo varovali noč in dan." Kar malo me je zabeležilo, ko me je vprašal, ali bi se ti ostri zobje zasadili v moje grlo...

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Hiše Naprodaj
ARROWHEAD AVE. blizu E. 185 St. \$16.500, ena spalnica in klet.

KILDEER AVE. \$19.900 štiri spalnice, velik lot.
ST. JEROME FARA, hiša za dve družine, samo \$21.900.
NEFF RD. hiša za dve družine 6-8, samo \$31.000.
HOOVER AVE. zidar bungalow, jedilna soba, garaža za dva avta.
EUCALID — zidana hiša za dve družine, petnajst let stara. \$45.900.

GEORGE KNAUS REALTOR
819 E. 185 St. 481-9300 (158)

Kupim!
Prežo za gozde v dobrem stanju.
Kličite po peti uri.
531-9540

(156)

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Enostanovanjska, 4 spalnice, 2 spodaj, 2 zgoraj, klet, plinski ogrev, ugodno naprodaj na 1056 E. 69 St. Obita z aluminijem.
— (8.10,14 avg)

22070 Miller Ave.
blizu E. 222 St. v Sv. Kristini fari, osem letni zidan bungalow, velik, karpetirano, zavese, humidifier, air conditioner, 2½ garaže, zagrajeno, sodded lawn, sadje, drevesa. Kličite 261-5298 ali 531-7882.

(155)

Lastnik prodaja
Hišo, v E. 185 St., okoli, zidana, za eno družino, blizu šol, bus in trgovin. Kličite od 3. do 7:30 zvečer 486-6540.

— (163)

V najem
Oddamo 2 sobi in kopalnico, porč, za žensko. Na 1096 E. 67 St.

881-6792

(156)

V najem
Odda se 5 lepih sob spodaj za tri starejše ljudi, 2 spalnice, blizu St. Clair Ave., na 974 E. 76 St. Nič živali.

— (14,17 avg)

Help Wanted — Female

HOUSEKEEPER

Live in. To stay with elderly lady for eight hour shift in suburb of Cleveland, O. \$50 per week, room and food, gaes 30 to 60. Call 9 AM to 5 PM. 232-3880 (156)

Cleaning Lady

35 hours per week. Downtown. Nights. \$2 per hour. Experience desired. Call 781-3060. (155)

Male Help Wanted

Gradbeni delavci

Izkušeni v gradnji kanalov in drugega dela pod zemljo, najmanj 3 leta izkušnje. Dobra plača in obrobne koristi. Javite se prosim na: Box 123, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103. (x)

Help Wanted Male SHOE REPAIRMAN

To learn leather work on orthopedic and surgical braces.

G. A. Guilford and Son
7420 Carnegie Ave. (155)

Delo za moške

Iščem delavce za pomoč K barvanju hiš, polna ali delna zaposlitev. Kličite zvečer 692-1069. (158)

MALE PRODUCTION WORKERS

Learn a trade. Paid holidays, vacation, pension program, hospitalization. Only requirements are: willingness to work, a n d good attendance record. Apply in person.

SERTA MATTRESS CO.
3630 E. 93 St. (155)

HELP WANTED.

General Office Work
Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628 (x)

HELP WANTED

Couple, mature, live in. Woman for housekeeping and cooking, man for yard and handyman work. Man can be employed elsewhere. Own apartment in country home. Salary. Vacation. Call 256-8631 Collect. (156)

BORING MILL

Vertical, bullard, experienced on medium and large size castings and weldments. Must do own setup, day shift. Apply in person after 8:30 a.m.

Columbia Electric Mfg. Co.
4519 Hamilton
near St. Clair, 45th St. (157)

RAZPOROKA

ROMAN

Spisal PAVEL BOURGET — Prevedel A. KALAN

vsiluješ korake, katere mi prepovedujejo moja načela?"

"Ah," ugovarja Gabrielle, "kako moreš delati take primere? Svoja načela si si ti sam izbral in sam jih razlagaš. Ali se bi kaj spremenilo v tvojem življenju, ako meni na ljubo storiš nekaj, o čemer sam praviš, da je zate le nekaj formalnega. Ako pa jaz še ostanem pri tebi kakor žena, ki nisem — pomni: nisem — tedaj sem izven cerkve! ... Zabranjeni so mi zakramenti, nemogoče mi je versko življenje ... Sploh pa še enkrat rečem, jaz tega ne prenesem, rajši grem stran!"

"Prav," vsklikne Darras ves iz sebe, "ti torej pojdeš!" In divje tiranstvo se pokaže v razburjenem možu, ko trdo reče: "Toda če greš, pomisli dobro, da si sama odgovorna za svojo upornost. Pustim ti, da greš; ne bom poslal detektiva za teboj, da te privede nazaj. Samo svojo hčer si jaz pridržim ... Ob svoji poroki sva napravila pogodbo. Ti si se zavezala, da boš moja žena, jaz pa sem se zavezal, ti dovoliti, da bodo najini otroci krščeni in katoliško vzgojevani. Danes se ti je vzljubilo, da hočeš prelomiti to pogodbo. Prav! Ti praviš, da nisi moja žena. Ti

govoriš, da odideš. Bodi! Zato pri meni, postava jo meni izročā. pa mene pogodba nič več ne Pogodba je odpovedana, in jaz veže. Jeanne je moja in ostane jo lahko vzgajam po svojih na-

MIRNO SOŽITJE, TODA KAKO DOLGO? — "Tovariši", sibirski tigar, ki se ni zrastel do nevarne dobe, je gost tri leta stare gorile Kumba v živalskem vrtu v Lincolnu parku v Chicagu. Za enkrat se oba kar dobro razumeta, vprašanje je, kako dolgo bo pri tem ostalo.

zori." "Tega vendar ne storiš," vsklikne mati. "Zato nimaš pravice. Tolikrat si mi pravil, da je prva vseh dolžnosti spoštovati vest! Ti se vendar ne zadeniš ob vest svoje hčere."

Po običajnem pravu V 23 državah ZDA postane skupno življenje možkega in ženske zakonito po enem letu. četudi se nista uradno poročila. Poročena sta kot pravijo po "common law".

"Ne sili va-ne," odgovori Darras še bolj ne strpno, "ker nič ne pomaga. Ako bi se bil s teboj poročil, ki si bila še dekle, tedaj seveda bi bil vsprejel pogoj za cerkveno poroko, ker bi bili to zahtevali tvoji starši. Brez hudega dušnega boja bi pa to tudi takrat ne bilo šlo. Takrat pa nisem več veroval nego sedaj in vselej je slabo, ako se človek vda v kakki stvari. ki nasprotuje njegovi vesti. Iz tega se porajajo one licemerske nravi, iz katerih se kar nepregledno razvijajo najhujše družabne laži ... Toda takrat bi se bila izvršila cerkvena poroka le vsled predodgovorov tvojih domačih in vsled moje prijenljivosti. S tem bi ne bili žalili častne in lojalne preteklosti. Če bi pa danes to storila, s tem javno in slovesno obsodiva dosedanje skupno življenje in osramotiva svoje domače ognjišče. Tudi tebi na ljubo bi ne mogel zatajiti svojega dosedanjega življenja, za katero si ohranil vsaj svoj ponos, ako mi ti zabraniš imeti z njim svoje veselje. ... Ali si ti moja prilžnica? Ali sem jaz tvoj ljubimec, da bi se morala poročiti sedaj, ko že toliko časa skupaj živiva? Ne, ti meni nisi prilžnica, ti si moja žena; jaz nisem tvoj ljubimec, jaz sem tvoj soprog. Nikdar, nikdar ne pritismem ne tebi in ne sebi takega madeža. Nikdar ne zalučim. kamna sramote v svoje domače ognjišče."

izvabila moji ljubezni, ki me veže, da moram gledati, kako se mi hčerka vzgaja v teh zmotah. Ne zlorabljam moje poštenosti v tem pogledu, ne poskušaj me, da se ji ne izneverim ... Končajva razgovor, ki je brez pomena, vsaj imava že tako dovolj britkosti, čemu bi si še napravljala druge?"

"To ni tvoja zadnja beseda, Albert?" vzdihne Gabrielle. "Ako ti ne veruješ s svojimi nazori o pravičnosti in tolerantnosti, vendar mi ne moreš brniti, da jaz verujem."

"Kedaj sem ti pa še to brnil?" odgovori Darras pikro.

"Ti mi to braniš," reče ona, "ker me siliš, da bi živela s teboj v razmerju, katero vera prepoveduje."

"Jaz," zakriči Albert, "jaz da te silim? In kaj ti delaš, ko mi

LAST MONTH IN HISTORY

JULY 12 President Nixon entered Bethesda Naval Medical Center for treatment of viral pneumonia.	JULY 16 White House confirmed that virtually all of President Nixon's phone calls were tape-recorded.	JULY 17 Argentina President Campora resigned to allow former dictator Juan Peron to assume presidency.	JULY 18 Phase IV launched — price freeze ended on health care and food, except beef.	JULY 21 Uganda field — than released — 111 U. S. Peace Corps volunteers on suspicion of subversion.	JULY 22 Thousands of Libyans thronged to Egypt to press for union with Libya.	JULY 23 Belgian tourist bus plunged into river near Vizille, France — 43 killed.
JULY 1 Congress approved legislation to increase Social Security benefits 5.6 per cent.	JULY 5 Home mortgage loans upped to 8 per cent as government agencies raised interest rates.	JULY 12 Soviet Union and China agreed to establish regular jetliner service between Moscow and Peking.	JULY 20 Hijackers commandeered Japan Air Lines 747 jet with 143 aboard as it left Amsterdam for Tokyo.	JULY 24 France fired test nuclear bomb in South Pacific in defiance world protest.		

TOLE NI TAKO ENOSTAVNO — Včasih je divjega konja težko zajahati, še težje ga krotiti, najnevarnejša pa je pot z njega, kot kažejo te-le slike. Posneli so jih na "Malem rodeu" v Longmontu v Koloradu, ki se vrši vsako leto.

"Torej ti je ljubše, da se uniči!" reče na trdo. "Da, ako mi zabraniš cerkveno poroko, tedaj si uničil naše družinsko življenje. Jaz bi ne mogla ostati, čutim, da mi je to nemogoče. Ne prenesla bi tega, da bi živela s teboj, nosila tvoje ime, da bi bila tvoja žena, pa da bi ne bila tvoja pred Bogom, čemur nasprotuje samo tvoja prevzetnost. Prenašala sem to — kako težko in koliko časa! — ker je vladal nepremagljiv zadržek. Rekla sem si: Storim, kolikor morem svojih krščanskih dolžnosti v razmerah, ki so močnejše, nego je moja volja. Sedaj pa, ako mi tega ne dovoliš, moram oditi, ker mi ni več obstanka pri tebi. Odgovori mi, ali mi privoliš, da grem stran od tebe? ... Ti govoriš o žalitvi, o madežu. Kakšno življenje bi bilo to, ako opravi obreč, ki nama ji bil dosedaj prepovedan, ki pa je nama sedaj dovoljen? Kak madež bi bil tak zakon, ki zate, ker ne veruješ, nič ne pomeni? Ponomim ti, ako mi to odrečeš, tedaj v tebi napuh zmaga nad ljubeznijo. Samo napuh! Ti ne maraš, da bi moja vernost zmagala nad tvojo nevernostjo."

"In če bi tudi tako bilo? ..." odgovori Darras. "Ko bi jaz mislil, da je strahopetno hliniti nazore, ki jih nimam. Svojih nazorov si nisem pridobil za igrāčo in nimam jih na prodaj. Oni so izraz mojih najglobljših misli, izraz najtajnejše vesti. Nimam samo pravice, tudi sveta dolžnost mi je, da se ravnam po njih, ker so za-me resnica. Toda če se sedaj poročim cerkveno, ko sem zakonito poročen že dvanajst let ter ta zakon smatram kot veljaven, s tem bi izjavil, da pripoznam katolicizmu neko veljavo, katere mu ne priznam. Ako komu podam roko, je ta samo znamenje, toda ne podam je človeku, ki ga zaničujem. Rekla boš, da je to samo nekaj zunanega, ako s teboj stopim pred duhovna. Toda s tem bi jaz priznal dogmo, ki vem, da je napačna, priznal bi hiearhijo, o kateri vem, da je lažnjiva, storil bi nekaj, kar spoznam za škodljivo. Vsaj je že itak preveč obljuba, katero si

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmoderneje celo-živiljske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad \$1,000.
- Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, prilžnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditvev za otroke.
- SLOVENC! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
- ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

ALBIN OREHEK, društvo št. 25, Tel. 481-1481
18144 Lake Shore Blvd., Cleveland

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Tel. 282-8530
1926 Nantucket Drive, Lorain

MARY ZUPANCIĆ, društvo št. 226, Tel. 432-2833
6124 Glass Ave., Cleveland

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue 431-0622

ČE SE SELITE

izpoinite ta odrezek in ga nam takoj poslijte. Ni potrebno da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44102

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO